

Programový základ

hnutí Lidé PRO

Únor 2021

Proč chceme změnu

V naší zemi dlouhodobě sílí nespokojenost. V 90. letech velká část společnosti věřila v nově nabytou svobodu, v postupné dohnání vyspělých zemí a všeobecný blahobyt.

Část lidí po sametové revoluci opravdu dokázala využít nové příležitosti a těžit z ekonomického a kulturního rozvoje. Dnes mají ale i tito lidé často pocit, že náš stát přestal s rozvojem světa držet krok, že ekonomický, sociální a politický systém kulhá na obě nohy, že stát ztratil schopnost řešit zásadní problémy nás, lidí.

Dalším milionům lidí připadá porevoluční rozvoj zběsilý, bezohledný a chaotický. Řadu z nich lapila půjčková a exekuční mafie do dluhových pastí, z nichž se nemohou vlastními silami vymanit. Miliony lidí žijí v regionech, na které se kašle. Drastické rozdíly v kvalitě školství nebo přístupu ke zdravotní péči jsou neoddiskutovatelné. Je tu řada odstrčených skupin: maminky samoživitelky, rodiny s handicapovanými členy, senioři... Talentované děti nemají podporu ve školách, stejně jako děti se speciálními potřebami. Máme tu děti v dětských domovech, lidi pracující za mizerné mzdy a v šedé ekonomice. Pro mnohé je těžké vyrovnat se s nároky globalizace. Prudký rozvoj vyvolává pocit bezradnosti a ztráty starého dobrého srozumitelného světa, v němž si člověk připadal v bezpečí.

Důsledkem je země rozdělená do mnoha táborů, které si navzájem nerozumí. Zároveň ani jeden z nich není se současným stavem věcí spokojený. Pandemie to vše podtrhla. **Velká část lidí ztratila důvěru v politiku a ve státní instituce.**

Společenská dohoda se drolí.

V co věříme

Naší vizí je země, která prosperuje ekonomicky i lidsky. **Věříme, že jediná cesta nahoru vede společně.** Nikdo nesmí zůstat stranou – ztracený, přehlížený, zneužívaný.

Chceme zemi, v níž společně chápeme, že rozevíráním sociálních nůžek a přehlížením různých skupin lidí si pod sebou podřezáváme větev všichni. Zemi, v níž ti, kdo měli v životě víc štěstí, dokáží být solidární s těmi méně šťastnými, protože vědí, že to je ve společném zájmu nás všech.

Chceme zemi, která drží krok se světovým rozvojem, ale zároveň dokáže vytvářet bezpečné prostředí pro ty, kdo se s ním vyrovnat nedokáží. Zemi, která si váží svých tradic a dokáže je propojit s technickým pokrokem.

Zemi, v níž prosperují všechny regiony, každý je hrdý na svá specifika a nabízí jedinečné podmínky pro dobrý život.

Zemi, v níž různé skupiny lidí mají pro sebe vzájemné pochopení a dokáží se bavit, i když mají jiný pohled na věc.

Zemi, v níž politici naslouchají expertům, ale umí také využít tvořivé nápady široké veřejnosti.

Zemi, v níž jsou základem státní správy místní společenství namísto úředníků „někde nahoře“. Tedy města a obce a lidé v nich. Ti často vědí lépe než stát, co je zapotřebí dělat, a umí to zařídit efektivněji než zákonodárci a úředníci z centrálních úřadů.

Zemi, kde se s každým počítá. Kde je většina lidí připravena zapojit se do péče o náš společný život a prostor.

Řešení hledáme společně

Náš programový základ mluví o tématech, která jsou podle nás pro lidi v České republice nejdůležitější. Neuhneme z něj a do voleb detailně rozšíříme jeho jednotlivé oblasti. Tento podrobný program vytváříme společně s vámi, odbornou i laickou veřejností. Průběžně zveřejňujeme takzvané protonávrhy. Ty se ve větším detailu věnují konkrétní tématům. Protonávrhy vznikají spoluprací zástupců hnutí Lidé PRO a expertů v našem think-tanku. K protonávrhům následně otevíráme diskusi a zveme další experty i všechny, kterých se problémy týkají, aby se k nim vyjádřili. Protože věříme v kolektivní moudrost lidí v naší zemi. Nakonec vše třídíme, vyhodnocujeme, zapracováváme nejlepší podněty a připravujeme z protonávrhu finální návrh, který patří do našeho programu.

1. Prosperita

Naše země musí prosperovat. Ekonomicky i lidsky.

Posledních třicet let se snažíme dohnat západ. Ale poslední roky se náš růst a tempo dohánění zpomalují. Zůstáváme montovnou – patříme mezi osm zemí s nejnižší prací v Evropě. Každý rok od nás odečte zhruba 300 miliard korun na dividendách. To je skoro 8 % HDP, tedy mnohem víc, než je evropský průměr. Zahraniční firmy u nás zisk nereinvestují tak, jak by mohly. Vysoké zdanění práce je extrémně demotivující. A nepřehledný daňový systém je z roku 1993. Na covid se vymlouvat nemůžeme, ten dal naší zpomalené ekonomice jen pořádně tvrdou ránu navíc.

Ekonomický restart naše země nakonec nějak zvládne. Potřebujeme ale skutečně skvěle šlapající ekonomiku – s vysokou přidanou hodnotou, která podporuje české zlato: tedy naše firmy, podnikatele, živnostníky a všechny lidi se šikovnými rukama a hlavou plnou nápadů.

Budeme motivovat investory a firmy k inovacím. Vytvoříme vstřícné prostředí zejména pro české podniky. Zvýšíme poměr domácího kapitálu. Připravíme komplexní daňovou reformu, která přestane jen lepit díry. Pomůže jak střední třídě, na kterou se pořád zapomíná, tak těm úplně u dna. Budeme investovat ve veřejné sféře, v obcích napříč celým Českem. A odřežeme koule na noze, které si s sebou naše země vláčí – odliv zisků do zahraničí, nízké reinvestice, nízkou efektivitu veřejných investic, veřejné peníze anonymním firmám v daňových rájích, množství lidí úplně zbytečně v šedé ekonomice a dluhových pastech a jejich rodiny bez perspektivy na lepší život. Pokud máme jít nahoru, musíme jít všichni – jinak to nefunguje.

- Zjednodušíme výkaznictví podnikatelům. Hlásit se budou pouze změny, a to elektronickou cestou, nikoliv stejné údaje opakovaně každý měsíc. Po podnikatelích nebude stát žádat informace, které si může sám opatřit ve svých registrech.
- Oživíme projekt jednotného inkasního místa a usnadníme život majitelům firem i živnostníkům. Propojením informačních systémů a efektivnějším řízením státní správy budou úředníci dělat smysluplnější činnost, nebude jich potřeba tolik. Cílem je srozumitelná a předvídatelná komunikace úřadů vůči občanům a firmám.
- Podpoříme české podnikatele, řemeslníky a živnostníky, kteří přišli o zdroj svých příjmů, aby se co nejdřív postavili na nohy. Zásadně pro ně zjednodušíme byrokracii – možnost požádat o pomoc musí být snadná a pomoc státu musí přicházet včas. Žádosti budou jednoduché a založené na důvěře k poškozeným. Kontrolovat se bude až zpětně, s ohledem na složité podmínky.
- Budeme si hýčkat své české zlato: menší firmy a čínorodé lidi, třeba ty, kteří v krizi za 14 dní vyvinou plicní ventilátory žádané po celém světě.

- Musíme se dívat dopředu a hledat, s jakou konkurenční výhodou česká republika uspěje v budoucnosti. A to není betonování, skladování ani provoz montoven, na kterých naše ekonomika stojí dnes. Budeme investovat do rozvoje výroby či služeb s vysokou přidanou hodnotou, jako jsou umělá inteligence, hi-tech technologie, IT, autonomní mobilita, elektromobilita, vodíkové pohony, pokročilá chemie (nanotechnologie a biotechnologie) či pokročilé technologie ve zdravotnictví, dopravě nebo energetice. Zejména nanotechnologie by se měly stát jednou ze strategických technologií, přispívající k prosperitě České republiky ve 21. století. Lépe propojíme spolupráci univerzit, firem, investorů, start-upů.
- Podpoříme pobídky k efektivní rekvalifikaci v době během covidu i dlouhodobě po něm. Transformujeme systémově nepříliš efektivní úřady práce. Pracovní trh se prudce mění, musíme na to být připraveni.
- Trvale snížíme provozní výdaje státu, nikoli pouze jednorázovými škrty, ale promyšlenými kroky. Těmto krokům bude předcházet důkladný audit efektivnosti státní správy. Rázně ukončíme tzv. rezortismus, tedy to, že si jednotlivá ministerstva a úřady chrání své písečky a nespolupracují. Výsledkem bude stát funkční, levnější a výkonnější.
- Státní rozpočet postavíme od nuly (nikoli pouze kosmetickou úpravou toho loňského, jako se to dělá nyní). Jeho tvorbu budeme nově odvíjet od strategických cílů, investic a klíčových výdajů naší země. Definujeme pro každou kapitolu státního rozpočtu srozumitelné cíle.
- Státní závěrečný účet a státní rozpočet budeme zveřejňovat ve formátu otevřených dat, aby byl přehledný pro veřejnost.
- Zjednodušíme a zpřehledníme daňový systém. Cíleně zrušíme množství daňových výjimek, které si různé zájmové skupiny pro sebe prosadily.
- V Česku existuje 7 700 veřejných informačních systémů, jejichž provoz stojí stát 25 miliard korun ročně. Nepoužívané systémy zrušíme, funkční propojíme. Stát musí být vlastníkem zdrojových kódů, aby nebyl závislý na jednom dodavateli. Je čas konečně zavést to, o čem se už dvě dekády jen bavíme: digitalizace státu a uživatelsky přívětivý e-government.
- Optimalizujeme daňový systém tak, aby nezabíjel motivaci firem v podnikání a motivaci zaměstnanců k práci. Firmám snížíme sociální a zdravotní odvody. Navrhujeme zvýšení slevy na poplatníka, aby občanům s nižšími a středními příjmy stoupl čistý příjem.
- Daňovým zvýhodněním zvýšíme motivaci zahraničních firem reinvestovat svůj zisk u nás do sofistikovaných výrob, aby nám neodtékalo ročně až 300 miliard korun na dividendách.
- Posílíme dohled nad umělým snižováním zisků nadnárodních korporací podnikajících v Česku, zejména oprávněnost tzv. převodních cen, aby nebylo tak snadné optimalizovat daně. Lepším výběrem daně právnických osob je možné zvýšit její výnos o 20 %.
- Firmy bez jasných majitelů a s domicilem v daňových rájích nebudou moci získat veřejné peníze – nesáhnou si na zakázky ani dotace. Aktivně se zapojíme do řešení na úrovni EU.
- Omezíme šedou ekonomiku, důsledně budeme potírat ekonomickou kriminalitu a daňové podvody. Vrátime do ekonomiky statisíce lidí v exekuční pasti.
- Umožníme tzv. daňové asignace, aby fyzické i právnické osoby mohly 2 % ze zaplacených daní z příjmu odvést na veřejně prospěšné projekty podle své volby. Třeba na kulturní, sportovní,

sociální a volnočasové projekty ve svém regionu. Lidé a podnikatelé tím sami rozhodují, co je veřejný prospěch.

- Připravíme cílené pobídky pro podnikatele v malých obcích, včetně návratových programů pro vybrané profese, které v obcích dnes chybí. Zvláštní důraz dáme na šetrné nakládání s půdou v drobném zemědělství a hospodaření s vodou – zásadním zdrojem pro život.
- Vytvoříme pobídky pro firmy na vytváření zkrácených úvazků a sdílených pracovních míst, především pro rodiče s dětmi. Prodloužíme otevření mateřských škol tak, aby bylo možné stihnout osmihodinovou pracovní dobu včetně cesty do zaměstnání a z něj.
- Potřebujeme se naším systémem daní přiblížit k tomu, co funguje v tržních ekonomikách po celém světě. Nižší zdanění práce, vyšší zdanění majetku a kapitálu, daňová diferenciací podle výše příjmu. Taková struktura daňového systému povede k větší společenské soudržnosti, k rozvoji chudších regionů, k udržení kvality našeho zdravotnictví a celkově k větší životní spokojenosti obyvatel. Umožní nám také investovat do vzdělávání, které je klíčem k naší budoucí prosperitě.

2. Zdraví a bezpečí

Země, která pečuje o zdraví a bezpečí každého z nás.

V době, kdy svět letí kupředu jako splašený, nesmíme zapomínat na jednu věc. Lidé pořád chtějí, aby se stát, kterému odvádí spoustu peněz, postaral o dvě základní věci: jejich zdraví ve chvíli, kdy to potřebují, a jejich bezpečí – fyzické, finanční i pocitové.

Jistě v naší zemi nemáme špatnou zdravotní péči, je ale iluzí si myslet, že k ní mají všichni stejně jednoduchý přístup. Máme regiony, kde neseženete zubaře, kde na operaci čekáte mnohem déle než jinde, kde návštěva lékaře znamená pro seniora „výlet“ na celý den. Máme seniory, handicapované a jejich rodiny, kteří se při hledání pečovatelského zařízení či podpůrných služeb nedůstojně doprošují. Máme ale také přetížené lékaře, zdravotní sestry a ty, kdo se starají o klienty v sociálních zařízeních. Je tu obava lidí, jestli jednou ze svých důchodů budou schopni důstojně žít.

Zajistíme, aby kvalitní zdravotní péče byla stejně dostupná všem. Podpoříme zdravotní péči v okrajových regionech, návratové programy pro lékaře a zdravotní personál. Stejně tak jsme připraveni více investovat do péče o ty, kteří celý život poctivě pracovali a dnes, ve vysokém věku, často zůstávají zapomenuti. Podobně se musíme postarat o všechny slabší a znevýhodněné. Protože naší společnou pýchou nebo naopak ostudou je to, jak se staráme o lidi, kteří pomoc potřebují.

Přestože naše země patří k nejbezpečnějším na světě, začínáme na žebříčku bezpečnosti mírně klesat. Eroduje slušnost mezi lidmi, mizí společné hodnoty. Do toho vstoupila covidová krize. Hybridní informační válka využívá každou záminku, jak nás rozdělovat i v dalších tématech, jako je terorismus nebo migrace. Řada lidí se prostě necítí bezpečně.

Zajistíme, aby byl náš stát připraven na nejrůznější krize. Pandemie se už nikdy nesmí v podobné míře opakovat. Ve spolupráci s ostatními státy se budeme bránit projevům terorismu.

- Společně s předními odborníky dáme dohromady dlouhodobou vizi zdravého života v České republice. Z ministerstva zdravotnictví uděláme ministerstvo zdraví. Místo zdravotnického systému postavíme do centra veškeré agendy přímo pacienta. Kolem něj se musí všechno točit.
- Lékaři mají léčit! Ulevíme jim od administrativy, aby se mohli věnovat pacientům, a ne papírování.
- Připravíme celonárodní systém bezpečného sdílení zdravotnických dat. Každý z nás bude mít přístup ke svému kompletnímu zdravotnímu záznamu.
- Odpolitizujeme zdravotnictví a odstříhneme zejména Všeobecnou zdravotní pojišťovnu od lobbistů a politických trafik.

- Když je nám ouvej, nejlíp je nám doma. Proto podpoříme jednodenní péči a domácí péči tak, aby pacienti nemuseli být hospitalizováni, pokud mohou být v domácím prostředí.
- Vůbec nejlepší je nebýt nemocný. Jenže na tohle stát zapomíná. Posílíme zásadním způsobem preventivní péči. Ta nám v konečném důsledku prodlužuje dobu s našimi blízkými, kterou na tomto světě máme vyměřenu, a šetří společné peníze.
- Nová realita ukázala, že se dá spousta věcí vyřídit z domova. Rychle, efektivně. Vybrané neakutní konzultace s lékařem je levnější a rychlejší vyřešit třeba po telefonu. Podpoříme využití telemedicíny všude tam, kde to dává smysl. Podpoříme praxi telemedicíny také mezi zdravotníky navzájem. Úzce vyprofilovaní specialisté mohou ve spolupráci se zkušenými specialisty velice dobře a efektivně spolupracovat vzdáleně. Na základě dobré praxe předních špiček lékařství víme, že to jde.
- Zajistíme permanentní zdravotní péči ve všech regionech. Praktický lékař pro děti, dorost i dospělé, zubní lékař i ambulantní gynekolog. Nechceme, aby lidé slýchali, že „nové pacienty už nebereme“, nebo museli za lékařem zdlouhavě cestovat.
- V Česku je jen 18 pohotovostních lékáren sloužících 24/7. Polovina z nich je v Praze, zatímco v některých krajích ani jedna. Zajistíme pohotovostní lékárnou v každém okrese.
- Naše zdravotní sestry jsou odborně vzdělané, vysoce kvalifikované pracovnice. Posílíme jejich pravomoci. Není důvod, aby úkony, ke kterým jsou odborně způsobilé, vykonávali lékaři. Část dosavadní práce sester naopak bezpečně může převzít podpůrný zdravotnický personál.
- Navýšíme kapacity lékařských fakult a budeme konkrétními pobídkami motivovat absolventy, aby zůstali v České republice.
- Populace stárne a dobře víme, že současným způsobem důstojné důchody prostě „neutáhneme“. Je to jako v rodině – čím méně lidí chodí do práce, tím méně peněz na jednoho člena rodiny zbývá. Podle prognóz vzroste během následujících čtyřiceti let procento lidí starších 65 let z nynějších 20 procent na 30 procent. To je o milion lidí víc. Už teď se přítomný důchodový účet nedokáže dostat do plusu. Pokud důstojné důchody nebudeme řešit včas, zaděláváme si na slušný malér.
- Nejdeme do politiky, abychom se v ní drželi zuby nehty, ale abychom pomohli své zemi. Proto se nebojíme ani tohoto kyselého jablka. Ve spolupráci s těmi nejlepšími ekonomy a sociology připravíme důchodovou reformu, o které v naší zemi politici desítky let jen mluví.
- Jedno je jisté – budeme muset na důchod víc šetřit a déle pracovat. Je ale nutné pro to zajistit podmínky. Pořádně zvýhodnit všechny, kdo si na důchod budou odkládat peníze. A dát co nejlepší podmínky všem, kdo budou pracovat ve vyšším věku. Motivovat zaměstnavatele, aby se jim vyplatilo dávat lidem ve vyšším věku práci. Podporovat místa na pracovním trhu, která jsou pro starší lidi vhodná. Je jasné, že nikdo nemůže donekonečna těžce fyzicky pracovat, na druhou stranu i ve vyšším věku jsou mnozí lidé nepostradatelným přínosem pro svou zemi. Všichni, kdo celý život poctivě pracovali, musí mít zajištěný důstojný důchod.

- Málokdo tuší, jak na tom vlastně bude s důchodem – co vše se do něj započítalo, jak bude vysoký. Informace řešíme složitě na poslední chvíli. Proto zprovozníme personalizovanou důchodovou kalkulačku, kde každý snadno zjistí, jak vysoký bude mít důchod.
- Jsme součástí Evropy, která patří mezi nejvýznamnější bezpečnostní hráče na světové mapě. Proto budeme podporovat efektivní spolupráci a komunikaci všech bezpečnostních složek, tajných služeb, armády i policie a spolupracovat s našimi spojenci při zvládnání mezinárodních hrozeb – terorismu, ilegální migrace či organizovaného zločinu. A budeme přitom říkat nahlas své názory.
- Budeme posilovat evropskou spolupráci v NATO, členství v něm je základem naší bezpečnosti.
- Resort obrany bude mít k dispozici výhradní rozpočtovou rezervu, aby se na konci roku nemuselo zběsile utrácet, ale bylo zajištěné stabilní financování velkých několikaletých armádních projektů. Spustíme přípravy na rozvoj transportních schopností a kapacit. Současný systém vyzbrojování vojáků, kteří mají za úkol chránit tuto zemi, je tristní a plný korupce.
- Upravíme armádní kariérní systém a změníme přístup k vojákům tak, aby si armáda své nejlepší odborníky udržela a současně dokázala získat nové odborníky z civilu.
- Zásadně posílíme schopnosti armády v oblastech kybernetické domény a informačních operací. Proti hybridním hrozbám vybudujeme hybridní obranu.
- Budeme chránit a posilovat naše kulturní hodnoty včetně hodnot ohleduplnosti a lidskosti. Náš stát by měl aktivněji a velkoryseji pomáhat v rozvojových zemích. Kromě toho, že tím pomůžeme tamní společnosti, je to i nejlepší a nejlevnější prevence nelegální migrace.
- U nelegální migrace budeme tvrdě bojovat proti převaděčským gangům, které zneužívají lidského neštěstí. Budeme také tlačit na aktivnější společnou ochranu evropských hranic, což je základ pro jakoukoli rozumnou azylovou politiku. Před trpícími lidmi utíkajícími před válkou či tyranií nemůžeme my Evropané zavřít dveře. Ale můžeme nastavit a vyžadovat jasné podmínky přijetí a pobytu.
- Odmítáme povinné přerozdělovací kvóty. Každý stát by si měl určit, jakým způsobem bude solidární, měl by tak však učinit dobrovolně.
- Připravíme stát na další možné krize. Už nikdy tak nezvládnutý průšvih jako covid! Pokud přijde podobná krize, musí s ní bojovat odborníci, ne rozhádaní politici.
- Policisté už nesmějí psát na deset let starých počítačích a zvažovat, zda ještě mají v rozpočtu dost benzínu, aby mohli jet na obhlídku. Zajistíme, aby policisté mohli dělat svou práci v ulicích, zejména tam, kde dochází k drobné kriminalitě a porušování pořádku.
- Posílíme specializaci policie v rámci nového Národního kriminálního úřadu, posílíme analytické kapacity, mezinárodní spolupráce, investice do moderního vybavení a vzdělání policistů.

3. Země pro každého

Země, kde se na nikoho nezapomíná.

Prosperita se v naší zemi netýká zdaleka všech. Čísla to dokazují: bohatí bohatnou, chudí chudnou, střední třída nevidí moc šancí, že na tom bude lépe. Je to paradox: zbavili jsme se socialismu, ale naši politici přitom nenápadně navázali na jeho nejhorší stránky. Sobectví bez ohledu na ostatní. Někteří jsou si rovnější než jiní. Slušnost a táhnutí za jeden provaz, které vedou k prosperitě všech, dnes politici, kteří nás chtějí rozdělovat, nálepkují jako slabost a návrat k socialismu. Přitom je to právě naopak. To nejhorší z něj si jejich vinou táhneme jako kouli na noze. Zasekli jsme se v systému, který bohaté a svobodné země už dávno opustily – protože pochopily, že stabilitu a prosperitu nepřináší.

Porevoluční vývoj spoustě lidí oprávněně připadá zběsilý a bezohledný. Někteřím proto, že žijí v regionech, kde neseženou práci, která by jim dovolila důstojně uživit rodinu, nebo kde jejich děti chodí do mizerných škol. Další jsou lapeni v dluhových pastech exekuční mafie, kterou politici se svými kamarádíčky kdysi vytvořili a pořád nad ní drží ochranou ruku. Nebo je tu spousta seniorů, kteří tráví poslední roky života v zařízeních s mizerně placeným personálem. A lidí, kteří poctivě pracují od rána do večera a na konci měsíce stejně vždycky vidí jenom prázdný bankovní účet.

Naše země neprosperuje, jak by mohla, protože se ke skoro polovině lidí otáčíme zády. Na zlatém podnose tyto lidi předkládáme extremistům a eskamotérům jednoduchých politických řešení. To musí skončit. Všichni musí cítit, že na nich záleží. Že mají šanci na lepší budoucnost. Když dostaneme „do hry“ víc lidí, kteří nebudou muset řešit finanční přežití a jejich děti dostanou kvalitní vzdělání, vyděláme na tom všichni. Ne desetkrát, ale stokrát.

- Komplexně vyřešíme problém exekucí. Ten, včetně rodin, dusí zhruba 1,5 milionu Čechů a tím i celou společnost. Pro dlužníky je výhodnější zůstat na dávkách, neodvádět daně a pracovat na černo. Děti dlužníků mají mizernou šanci na dobrou budoucnost a na to, aby se staly přínosem pro ekonomiku. Dluhy se mají platit. Jenže velká část exekucí vznikla během divokého období, kdy se dluhy a jistina uměle a mnohonásobně nafukovaly – ve prospěch zisků vymahačské mafie. Tomu chceme učinit přítrž. I proto, že do dluhových pastí budou během koronakrize padat další lidé.
- Zrušíme všechny nezákonné exekuce a vypořádáme se s nevymahatelnými exekucemi z „divokého“ období. Stejně jako na Slovensku zastavíme všechny exekuce zahájené před prosincem 2016, u nichž se během posledních dvou let nepodařilo od dlužníka vymoci alespoň 500 korun.
- Umožníme rychlé a účinné osobní oddlužení, které je nyní nastaveno demotivačně. Insolventi zkrátíme na tři roky tak, abychom dlužníky a jejich rodiny uměli vracet do života a do ekonomiky.

- Zrušíme dětské dluhy a zavedeme teritorialitu. Bude platit princip „jeden dlužník = jeden exekutor“. Zvýšíme nezabavitelné minimum alespoň na úroveň minima v systému dávek.
- Lichváři a exekutoři už si vydělali dost a ničí naši zemi desítky let. Teď je čas, abychom bez ohledu na jejich lobbisty udělali taková opatření, která přinesou prosperitu nám všem, a ne jejich kapsám a kontům v daňových rájích.
- Budeme pokračovat ve zvyšování minimální mzdy.
- Budeme vytvářet investiční pobídky s nastavenou hranicí mzdy pro zaměstnance dodavatelů v adekvátní výši dle daného regionu tak, aby veřejný sektor nepodporoval zaměstnávání na černo nebo nedůstojně ohodnocené zaměstnance.
- Zvýšíme lidem čistou mzdu správně nastavenou daňovou reformou, mj. výrazným zvýšením slevy na poplatníka a daňového bonusu.
- Sociální dávky mají sloužit jako prevence a podpora nízkopříjmových domácností. Když lidé, kteří se nacházejí v těžkostech, spadnou na samotné dno, stojí nás to všechny nakonec mnohonásobně víc. Finančně i lidsky.
- Optimalizací dávek a sociální práce budeme pasivní příjemce dávek motivovat, aby se nevzdávali, hledali práci, pracovali a drželi si naději na návrat do důstojného života.
- Kdo rychle pomáhá, dvakrát pomáhá. Lidé, kteří se dostanou do problému, nemohou čekat na pomoc řadu týdnů či měsíců, než jejich žádost zpracuje řetěz úředníků. Když jim nezvládneme pomoci pružně a rychle, jejich problémy se prohlubují, kromě toho se státu i prodražují. Zaměříme se proto na rychlou a dostupnou pomoc v případě osobních a pracovních krizových situací.
- Optimalizací systému podpory nezaměstnaných podpoříme také návrat lidí na legální trh práce.
- Podpoříme rodiny a samoživitelky a samoživitele, kteří jinak mohou skončit rozdělení od svých dětí. Matkám samoživitelkám, kterým otcové neplatí výživné, stát pomůže obratem a peníze pak bude vymáhat od neplatičů.
- Podpoříme fungování všech forem právního poradenství pro lidi v nouzi a v nepříznivé situaci.
- V životě každého z nás může přijít chvíle, kdy potřebujeme pomoc. Nejde jen o lidi v krizi, sociálně a zdravotně potřebné, ale také o střední třídu. Jedna z největších ostud naší země je, jak se stát otáčí zády k rodinám, které pečují o své handicapované členy. Proto posílíme síť podpůrných sociálních služeb a zvýšíme jejich dostupnost po celé naší zemi. Zásadně rozšíříme podporu při péči o děti a jejich volný čas, při péči o seniory, ale také při řešení náročných životních situací, jako jsou náhlá ztráta příjmů, problémy s bydlením či dlouhodobá nemoc.
- Zavedeme nový individualizovaný stupeň příspěvku na péči, podpoříme rozvoj osobní asistence a dalších služeb pro lidi s postižením. Chceme, aby lidé s postižením, jejich rodiny a blízcí mohli žít tak, jak sami chtějí.
- Před neefektivní a až čtyřikrát dražší ústavní péčí upřednostníme pomoc dětem přímo v rodinách a náhradní rodinnou péči. Podpoříme transformaci kojeneckých ústavů, dětských domovů a dalších zařízení tak, aby těžištěm jejich práce byla práce s rodinou a její podpora.

Pěstounům navýšíme odměny, protože rodinná péče je pro děti nesrovnatelně prospěšnější a v neposlední řadě i pro stát také levnější.

- U pobytových sociálních služeb budeme důsledně hlídat, aby měly komunitní charakter. Podpoříme transformaci velkých zařízení v domácnosti a individualizované služby v komunitě.
- Trh bohužel nevyřeší všechny problémy s bydlením. Naši politici v uplynulých desítkách let rozprodali a vyšmelili, co se jen dalo – byty, pozemky... Proto máme dnes na rozdíl od řady jiných zemí jen minimální bytový fond, se kterým by mohly obce a města nakládat, a také minimum pozemků, které by nebyly v soukromých rukou. Stát potřebuje vlastní bytový fond. Podpoříme dostupnou obecní a družstevní výstavbu (nejen) pro mladé rodiny. Konkretizujeme program podporující dlouhodobou obnovu obecního bytového fondu a zavedení sociálního bydlení pro potřebné, jako jsou senioři nebo samoživitelé.
- I ve spolupráci s EU budeme nadále hledat inovativní způsoby, jak zajistit dostupné bydlení za přijatelné peníze.
- Vytvoříme pravidla spolupráce mezi městy, státem a developery. Cílem je tuto oblast zprůhlednit a přinést městům a obcím z komerčního bytového developmentu užitek.
- Podpoříme všechny možnosti důstojného života ve stáří. Zasadíme se o to, aby lidé mohli zestárnout tam, kde chtějí a kde jsou zvyklí žít.
- Zvýšíme úroveň a dostupnost terénních služeb, aby senioři mohli trávit tuto etapu života v domácím prostředí.
- Podpoříme výstavbu komunitních domovů pro seniory a modernizaci těch stávajících. Uvolní se dlouhé pořadníky. Senioři, kteří už nemohou žít doma, budou bydlet v důstojném prostředí s kvalitní péčí.

4. Spravedlnost

Země, kde platí pravidla pro všechny a mocným je vidět pod prsty.

Spravedlnost a dodržování práva: to byly jedny z klíčových důvodů, proč před tisíci lety začaly vznikat státy. A musí být jejich základním stavebním kamenem i dnes. Když jistoty nefungují, lidé ve stát logicky ztrácejí důvěru. Proto zajistíme, aby pravidla v naší zemi opět začala platit pro všechny bez rozdílu. Nepřipustíme, aby se poctiví lidé museli bát úřadů a soudů – tyto instituce naopak existují kvůli ochraně jejich zájmů. Zrychlíme všem cestu ke spravedlnosti. Potřebujeme silné demokratické instituce, které měří všem naprosto stejně. Mocným i bezmocným. Úspěšným i chudým. Mocným je nutné zabránit, aby si z demokracie, zákonů a institucí dělali trhací kalendář. Jedna z oblastí, kde to s oblibou dělají, jsou veřejné zakázky a dotace.

Každý, i ten nejbohatší a nejvlivnější, musí vědět, že policie a státní zástupci půjdou i po velkých rybách.

- Oznamovat korupci je projev osobní statečnosti. Připravíme kvalitní zákon o ochraně oznamovatelů korupce (whistleblowing) tak, abychom doopravdy ochránili všechny, kteří upozorní na nekalost na svém pracovišti, na úřadě nebo ve svém okolí a čelí riziku odvety.
- Zajistíme, aby naše společné veřejné peníze šly na zakázky pouze firmám s jasnými majiteli. Zadavatelé zakázek a poskytovatelé dotací budou muset doopravdy, a nejen formálně, ověřovat skutečné majitele. V případě nejasností se takové firmy vyřadí.
- Je čas začít se reálně bránit kartelům a monopolům. Připravíme reformu Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, antimonopolního úřadu, který dohlíží nad miliardovými zakázkami a má postihovat kartelové dohody. Zrychlíme a zefektivníme rozhodování ÚOHS zrušením dvoustupňové instance. O zakázkách bude rozhodovat kolektivní orgán, v čele rozkladových komisí budou odborníci s morální integritou.
- Šanci vyznat se ve složitém prostředí práva a domoci se spravedlnosti musí mít každý. Spustíme Portál právní pomoci. Poskytne přehledně všechny informace o dostupných právních službách a právní pomoci a návody na řešení právních problémů včetně odhadu nákladů a času. Nabídne automatizované návrhy a podání (například platební rozkazy, spotřebitelské spory, katastr, obchodní rejstřík). Obdobně spustíme registr sociálně-právní pomoci.
- Státní zástupci mají naším jménem prosazovat spravedlnost. Proto přijmeme dlouho odkládanou reformu státních zastupitelství. Stanovíme pevná funkční období pro nové vedoucí státní zástupce a adekvátní přechodná období zajišťující postupnou obměnu těch současných. Posílíme možnost státních zástupců využívat existující kárné nástroje, abychom omezili nekonečné soudní spory.

- České soudnictví se za třicet let novodobé demokracie zdaleka nedostalo na úroveň vyspělé Evropy. Přijmeme novelu zákona o soudech a soudcích, která definuje proces výběru kandidátů na funkci soudce. Zvýšíme tak transparentnost a odpovědnost při výběru řadových soudců i předsedů soudů.
- Zasadíme se o to, aby se komunikace soudců s veřejností a médií stala profesionální součástí jejich práce. Srozumitelně odůvodnit soudní rozhodnutí je zásadní pro důvěryhodnost soudce v očích občana laika.
- Připravíme manažerský standard soudů. Musíme rozdělit práci na soudech tak, aby se soudcům uvolnily ruce a mohli rozhodovat rychleji. Už nechceme čekat na spravedlnost roky. Úprava také pomůže přiblížit právní a platové zařazení odborného aparátu soudů úředníkům ministerstev v režimu státní služby.
- Není možné, aby v době rozmachu technologií průběh soudu zdržovalo papírování. Prosadíme digitální soudní spis. Komunikace mezi stranami sporu a soudy bude probíhat automatizovaně a účastníci sporu nebudou muset dokládat nic, co stát již v některém registru má. Zajistíme, aby portály eSbírky a eLegislativa byly spolehlivé a funkční.
- Zlepšíme odbornou podporu zadavatelům, zjednodušíme administraci, podpoříme efektivní systém centrálních nákupů. Vytvoříme systém kvalitního zadávání zakázek v oblasti IT/ICT.
- Zrušíme staré a již nepoužívané právní normy, kterých dnes máme v součtu dva miliony a nikdo se v nich nevyzná. Důsledně zrevidujeme, které normy, novelizace a vyhlášky už dnes nedávají smysl.

5. Rodina

Země, v níž je rodina základ společnosti.

Prosperující země není jen o ekonomických ukazatelích. Ale také o tom, zda jsme spokojeni v práci, jestli si se sousedy dáme kafe, jsme-li šťastní doma. Covidová krize ještě zvýšila hodnotu rodiny a mezilidských vztahů. Zároveň ale rodinám přinesla nesmírnou zátěž a ukázala na dřavou podpůrnou síť ze strany státu. Sladit péči o děti a práci už nebylo jen náročné, v mnoha rodinách to začalo být nemožné. Rodiny, a především ženy v nich, najednou musely skloubit práci z domova, domácí výuku dětí, zabezpečení jejich volného času, péči o domácnost a navíc třeba ještě o rodiče a prarodiče v izolaci. Do hlubokých problémů se pak rychle dostaly ty nejkřehčí rodiny – samoživitelé a samoživitelky, rodiny s nemocnými dětmi nebo rodiny pečující o své nemocné příbuzné, které během lockdownu nemohly využívat podpůrných služeb a zůstaly na svou náročnou životní situaci často úplně samy. U rodin s nízkými příjmy stačil pártýdenní výpadek příjmů, aby došlo k vážnému ohrožení základních jistot – bydlení, jídla atd. Nejvíce ohroženi jsou lidé (a jejich rodiny) zaměstnaní na černo nebo na dohodu. Rodiny, kterým veškerou mentální kapacitu zabírá počítat každou korunu nebo na minuty dělit čas mezi děti a práci, jen těžko vytváří stabilní prostředí pro své členy a mohou žít klidný a spokojený život.

Přítomná společnost je tak silná, jak silná je její střední třída. Ta už nesmí být zatížena každodenním řešením existenčních problémů popsaných výše, ohrožena propadem do sociálního vyloučení a předlužení. Teprve zabezpečená rodina může vést klidný rodinný život, věnovat se dětem, zvelebovat své okolí anebo pečovat o své blízké a pomáhat druhým. Společnost je zároveň tak silná, jak silné jsou její nejohroženější články. Tedy ti, kdo potřebují podporu a pomoc, aby se nepropadli do sociálního vyloučení a předlužení, aby neztráceli bydlení, příjmy a důstojnost.

Práce a život musí být v souladu. Péče o rodinu a čas s ní strávený jsou největší hodnotou naší společnosti a nejlepší prevencí proti jejímu ohrožení. Chceme, aby rodiče měli čas vychovávat své děti a být spolu. Podpoříme mladé rodiny, aby se nebály existenčních problémů, pokud založí rodinu. Zajistíme pro děti dostatek míst v kvalitních školkách a školách. Každá koruna vložená do vzdělávání, včetně toho předškolního, se naší společnosti mnohonásobně vrátí. Podpoříme částečné úvazky. Narovnáme nespravedlivé nastavení důchodů znevýhodňující ty, kteří se starali v domácnosti o děti. Stejně tak nabídneme pomoc těm, kteří pečují o své příbuzné, šetří peníze za institucionální péči a věnují svým blízkým to nejcennější. Nic není víc než rodina.

- Všichni vědí, že je často obrovský problém sehnat pro dítě místo ve školce. Ale nikdo s tím pořádně nic nedělá. Proto spolu s obcemi podpoříme rozvoj komplexní sítě pro rodiče: jesle, školky, dětské skupiny, rodinná centra a družiny. Náklady se nám všem bohatě vrátí, neboť rodiče budou moci pracovat a platit daně.

- Děti jsou budoucnost. Podpoříme rodiny ve všech životních fázích: zvýšíme jednorázový příspěvek při narození dítěte i dlouhodobé daňové zvýhodnění.
- Podpoříme obce v rozšiřování míst ve školkách a školách, mj. lepším daňovým určením, kdy obce budou hospodařit s větším rozpočtem.
- Zvýšíme počet míst v dětských skupinách nebo jeslích, kde chybí zhruba 20 tisíc míst pro děti do tří let. Aktivním lidem nebudeme snahu starat se o děti v malých skupinkách komplikovat zbytečnými předpisy.
- Podpoříme bydlení mladých rodin výstavbou obecního bytového fondu a družstevním bydlením.
- Podpoříme rodiny a samoživitele, aby mohli zůstat se svými dětmi v bezpečném prostředí. Budeme prosazovat zálohované výživné bez nedosažitelných podmínek, zvýšení daňových bonusů a podporu sociálního bydlení.
- Výrazně posílíme předškolní výchovu, především pro sociálně znevýhodněné děti. Zvýšíme šance, že budou děti ve vzdělávání úspěšně pokračovat a budou moci naplňovat svůj potenciál.
- Matkám či otcům pečujícím o děti usnadníme návrat do práce. Vytvoříme pobídky pro firmy na vytváření zkrácených úvazků a sdílených pracovních míst.
- Maminky, které strávily řadu let v domácnosti péčí o děti, odváděly stejně důležitou práci jako otcové v zaměstnání. Jejich důchod to ale nezohledňuje. Narovnáme nespravedlivé nastavení důchodů.
- Všichni, kdo obětavě pečují o své blízké, věkem pokročilé či s těžkým handicapem, mají den co den čtyřicetihodinový úvazek. Stát si jich přitom všímá jen okrajově, dává jim almužnu. Podpoříme lidi pečující o své příbuzné, oceníme jejich náročnou práci. Ulevíme jim zvýšením dostupnosti podpůrných služeb, navýšením počtu míst v denních stacionářích, posílením domácí péče. Zajistíme příbuzenským pečovatelům finanční podmínky tak, aby měli prostor pečovat a přitom vést důstojný život.

6. Hrdá země

Země, která zná svoji cenu a ví, co chce.

Česká republika je srdcem Evropy. Naše krásná země má spoustu věcí, na které může být hrdá. Navazujeme na hodnoty, které budovali naši předkové a bránili naši hrdinové. Mnozí z nich za naši zemi neváhali položit oběť nejvyšší. Ačkoliv máme za sebou dvě totality systematicky pronásledující výkvět národa, znovu jsme se postavili na nohy. Máme skvělé vědce, špičkové řemeslníky, úzce specializované lékaře, prosperující podnikatele, uznávané umělce, úspěšné sportovce, nejhustší síť veřejných knihoven na světě, úžasné tradiční výrobky a značky. Na žebříčku bezpečnosti se pohybujeme v první desítce na světě.

Dokázali jsme hodně i přes mnohé překážky. Noví podnikatelé vybudovali firmy a prorazili do světa, české byrokracii navzdory. Sportovcům politici nechali doslova pod nosem ukrást zdroj jejich financování: společnost Sazka...

Největší potenciál pro budoucnost leží v nás všech. V kreativních hlavách a šikovných rukách. Máme být na co hrdí a máme co předávat našim dětem! Tohle všechno si ale málo uvědomujeme. Vlastenectví, které je tak důležitým spojujícím bodem pro lidi žijící v jedné zemi, se stalo popelkou. Demokraté jako by se za něj styděli. Nechali jej napospas falešným vlastencům, kteří svou zemi zviditelňují ostudnými kauzami. To je třeba změnit. Pojdme dělat maximum pro svou zemi. A budme hrdými vlastenci.

- České podnikání je jedním ze základních stavebních kamenů naší ekonomiky. Zasadíme se o to, aby šikovní živnostníci a řemeslníci mohli uchovávat poklady dovedností a tradic. Podpoříme naše inovátory, kteří mají světu co nabídnout. Probereme krok za krokem všechny povinnosti, které na ně dnes stát klade. Důležité zdigitalizujeme a nesmyslné zrušíme.
- Podnikání není jen pilířem ekonomickým. Budeme podporovat podnikání se společenským přesahem. Podnikání, které není jen o vydělávání peněz, ale také o aktivní účasti ve veřejném prostoru. Zasadíme se o to, aby firmy na českém trhu naplňovaly v místech své působnosti hodnoty, jako jsou péče o zaměstnance, životní prostředí, kulturní rozvoj či sociální aktivity.
- Tradici úspěšných českých značek doplníme investicí do základního výzkumu a motivačního investičního prostředí. Pomůžeme psát nové příběhy v intenzivně znalostních odvětvích, jako jsou umělá inteligence, nanomateriály, biotechnologie a další. Chceme být atraktivní destinací pro zahraniční experty.
- Na své sportovce jsme byli hrdí už od vzniku samostatného Československa. Jsme relativně malá země a často píšeme dějiny světového sportu. Podpora sportu v naší zemi je ale tragikomická. Společnost Sazka nechali politici zkrachovat a pak zprivatizovat. Peníze do sportu rozdělují úředníci ministerstva ruku v ruce se zkorumpovanými bafuňáři. Tečou

nejasno kam. Vytvoříme jasná pravidla pro rozdělování státních dotací do sportu, rejstříky sportovců a sportovišť. Peníze půjdou primárně sportovcům, sportujícím dětem a oddílům, nikoli bafuňářům.

- Podpoříme investice do sportu pro radost – veřejných sportovišť, malých klubů, sportovních kroužků a oddílů pro děti i dospělé. Podpoříme organizace zasazující se o smysluplně trávený volný čas dětí, jako jsou skaut, sokol a mnohé další.
- Zajistíme, aby Národní sportovní agentura byla skutečně efektivní instituce s funkčními kontrolními mechanismy, a ne průtokový ohříváč na peníze pro známé známých. Aby v jejím čele nestáli lidé, kteří v době pandemie papalášsky porušují pravidla.
- Být hrdý na svou zemi je výsada, ne ostuda. To jen v poslední době si vlastenectví zkouší přivlastňovat různí hledači jednoduchých řešení, extremisté a falešní vlastenci. Je čas skončit se zneužíváním pojmu vlastenectví a naplnit ho obsahem, na nějž může být každý Čech hrdý.
- Zasadíme se o podporu vzdělávání paměti národa. Budeme ukazovat hrdinství statečných lidí včetně válečných veteránů, kteří pro nás mohou být vzory.
- Budeme pečovat o válečné veterány tak, jako oni pečovali o naši svobodu a právní stát.
- Budeme se zasazovat o odpovědný stát, který se nebojí a je schopný získávat pro své vize ostatní. Zasadíme se o bezpečnost a prosperitu občanů i demokratických hodnot, na kterých náš stát vznikl.
- Česká republika je jednou z výjimek v Evropě, která dosud neumožňuje korespondenční hlasování ve volbách. Zavedeme ho, a usnadníme tak volby lidem pobývajícím v zahraničí. Studenti na Erasmu, lidé na služební cestě nebo na dovolené nebudou muset pro splnění své občanské povinnosti cestovat často i tisíce kilometrů na nejbližší ambasádu.
- Zesílíme hlas České republiky v EU. Být členem svazku půl miliardy lidí našeho kontinentu nám přináší stabilitu, obchodní možnosti a prosperitu. Je ale třeba být silným členem, jehož hlas má váhu a který dokáže prosadit svůj názor.
- Celých 80 % našeho HDP vzniká z vývozu. Proto budeme usilovat o udržení ekonomiky otevřené směrem ke světu.
- K hrdosti na svou vlast patří také její kultura a památky. Zvýšíme dostupnost kulturních zážitků rodinám i seniorům. Ve všech veřejných institucích zřizovaných státem zavedeme rodinné vstupné neomezené počtem dětí.
- Podpoříme jednodenní výlety a další akce pro seniory tak, aby výlet spojený s nákupem hrnců nebyl jedinou možností, jak se vyhnout samotě.
- Pomůžeme obcím objednat představení známých divadelních nebo hudebních souborů tak, aby vstupenky pro občany byly cenově dostupné.
- Podpoříme v regionech občanské aktivity. Silná společenství se často mohou vytvořit kolem záchrany památek nebo budování míst k setkávání. Stmelují lidi a budují celorepublikově známý věhlas daného místa.
- Připravíme program opravy drobných památek v krajině.

- Podpoříme dobrovolnické folklorní hudební a taneční soubory při zajišťování krojů, hudebních nástrojů, nebo prostor ke zkouškám a vystupování.
- Snížíme DPH na knihy na 5 %.
- Podpoříme nákupy knih do veřejných knihoven a vytvoříme program nákupů dětských knih do školních knihoven. Navážeme na dobrou praxi z covidové doby: podpoříme digitální e-knihy a rozvoz knih domů těm, kteří se do knihovny sami nedostanou.

7. Česká krajina

Země, která se jako dobrý hospodář stará o svou půdu, lesy, vodu i třeba včely.

Česká krajina je nádherná. Zvlněná krajina kolem Kyjova, vzácná rašeliniště ve Slavkovském lese, třeboňské rybníky z dob Karla IV. Chřadne nám ale před očima. V naší zemi neřadí hurikány, obří požáry lesů nebo každoroční masivní záplavy, příroda se přesto výrazně a mnohem rychleji, než bychom si přáli, mění před očima. V ohrožení je to, jak chceme naši nádhernou krajinu předat svým dětem, jak ony ji předají zase dál. Příští generace dětí už nemusí zažít, jaké to je utíkat domů pořádným letním slejvákem, koupat se v rybníce nebo po něm v zimě bruslit. Průměrná teplota v Česku roste dvojnásobnou rychlostí, než je celosvětový průměr. Čím dál tím více nás trápí umírající lesy a ničivé sucho – praskliny v půdě, vyschlé potoky, po povrchu odtékající voda ze slabých dešťů. S ostatními jsme si podali ruku a podepsali Pařížskou dohodu o ochraně klimatu, ale svůj slib jsme nikdy nedodrželi. Poslední roky naše emise CO₂ v podstatě neklesají a naše energetika je stále postavena na principech poloviny minulého století. Místo chytrých a přirozených řešení pro zadržování vody v krajině tu politici plánují megalomanský a nesmyslný kanál Dunaj-Odra-Labe za stovky miliard korun. Farmáři a zemědělci přihlížejí tomu, jak si naši zemi rozparcelovali agrobaroni a namísto ocenění poctivé práce drobných a středních podnikatelů se tu schvalují zákony jdoucí na ruku obřím firmám spjatým se členy vlády.

Zastavíme necitlivé plundrování naší krajiny. Přírodní bohatství je národním kapitálem, který tvoří podmínky pro budoucí ekonomickou prosperitu a bezprostředně působí na zdraví a duševní pohodu nás všech. Chceme ho zachovat i těm, co přijdou po nás.

Budeme podporovat opatření na podporu přirozených funkcí lesní i zemědělské půdy. Půda v krajině i v obcích musí umět vodu zadržet a nenechávat ji všechnu odpařit a odtéci do řek. Budeme trestat ty, kteří naší krajině škodí, třeba vypouštěním jedů hubících zvířata i rostliny. Zastavíme postupující úbytek přírodní rozmanitosti.

Ochráníme lesy, aby byly zdravé a nepodlehly suchu a kůrovci. Podpoříme cirkulární ekonomiku a další chytrá řešení. Připravíme se na přechod k nevyčerpatelným zdrojům energie. Postavíme nový systém na komunitní energetice a nenecháme ji tentokrát převálcovat velkými investory jako v případě solárních baronů. Nastavíme dotační pravidla tak, aby i menší zemědělci byli konkurenceschopní a aby jak ti menší, tak ti větší byli motivováni k zodpovědnému hospodaření, šetrnému k prostředí a krajině. Budeme zemí, která je na své farmáře, zemědělce, lesníky, vodohospodáře a krajináře hrdá a vidí v nich nositele tradic a nepostradatelné pilíře českého venkova.

- Podpoříme zemědělce s opravdovým vztahem ke krajině, hospodařící tak, aby půdu svým potomkům předali ve stejném nebo lepším stavu, než v jakém ji dostali.

- Zasadíme se o to, aby zemědělská půda sloužila hlavně pro produkci potravin, ne plodin pro průmyslové využití, jako jsou například biopaliva. Zastavíme subvence pro půdu, na které se nevhodné plodiny pěstují.
- Dlouhodobou zemědělskou politikou podpoříme co nejvyšší potravinovou soběstačnost Česka. Stanovit procenta českých výrobků v supermarketech není řešení.
- Zavedeme zřetelné a přesné uvádění země původu u zemědělských výrobků.
- Podpoříme v krajinně prostředí, která umožní biodiverzitu i diverzitu plodin, třeba dělenými lány nebo budováním pilotních chráněných zemědělských rezervací.
- Zastropujeme dotace tak, abychom dali malým farmářům možnost obstát proti těm velkým.
- Podpoříme hospodaření s vysokou přidanou hodnotou. Díky technologiím zvýšíme efektivitu i prestiž zemědělství.
- Bez vody není život. Na tom se všichni shodneme. Současná ochrana naší vody je však naprosto nedostatečná. Zasadíme se o krajinu, která umí zadržovat vodu. Pomůže zdravá zemědělská půda se správným způsobem hospodaření, zdravé lesy odolávající kůrovcové kalamitě, obnova remízků, správné úpravy vodních toků a nakonec i mnoho chytrých projektů ve městech a obcích.
- Nepřípustné je naopak odvádění vody z naší krajiny nesmyslnými kanály za stovky miliard korun. Proto okamžitě ukončíme megalomanský projekt kanálu Dunaj-Odra-Labe. Na jeho přípravu nedáme už ani korunu.
- Připravíme dotační program pro města a obce s názvem Živá voda s rozpočtem minimálně 15 miliard korun ročně – na místní projekty, obnovu infrastruktury, modernizaci čističek, zadržování vody, nové studny a mnoho dalšího.
- Podpoříme obnovitelné zdroje energie a energetickou nezávislost domácností, firem, obcí, mikroregionů i celé země.
- Zvýšíme procento recyklace odpadů ze stávajících 40 % a podpoříme programy na zastavení plýtvání jídlem a věcmi.
- Naše lesy prožívají kvůli kůrovci velkou revoluci. Jasně se ukazuje, že obrovské monokulturní „plantáže“ vedou k obrovským problémům, a to jak na polích, tak v lesích. Do naší země patří druhově rozmanité lesy, buky, duby a další listnáče. My výsadbu takových lesů podpoříme.

8. Vzdělávání

Země, která připraví děti na skutečný život a žádné neopomene.

Jestli je v něčem naše budoucnost, pak v dětech. Jenže český vzdělávací systém spíše přežívá v době Rakouska-Uherska a potenciál našich dětí se stále houfně promarňuje. Stále není standardem, že by se nadané děti a ty, pro jejichž rodiny je dobré vzdělání důležitou hodnotou, ve školách učily přemýšlet a hledat souvislosti.

Místo toho stále převládá systém, kdy se biflují věci, které se dají najít jedním klikem. Řada dětí se učí tak, aby uspěly ve světě existujícím před desítkami let, ne ve světě, který přijde v dalších desetiletích. Mnoho skvělých učitelů a škol naopak nedostává potřebnou podporu a jejich práce není náležitě oceněna, přestože díky nim získávají děti obrovský životní benefit.

Děti ze sociálně a ekonomicky znevýhodněných rodin a regionů jsou na tom ještě hůř. Jedno z deseti dětí z nejhudších regionů nedokončí základní školu, celá pětina dětí nedochodí střední. To je ve srovnání s bohatými regiony několikanásobně horší výsledek. Ze vzdělávacího systému tyto děti odcházejí, aniž by si uměly spočítat úroky, byly připravené nenaletět lichvářům nebo měly možnost najít si dobrou práci. Životní šance jsou u nás stále do velké míry určovány tím, v jaké rodině a v jakém regionu se dítě narodí. A nerovnosti se v posledních letech ještě prohlubují.

O kvalitě a dostupnosti vzdělávání přestaneme jen teoretizovat a začneme na ni doopravdy – krok po kroku – pracovat. Neopomeneme žádné dítě a žádný region. Pětině dětí, které nespravedlivě přišly o perspektivu kvalitního života, pomůžeme nahoru. Vytvoříme generaci šikovných a sebevědomých lidí, kteří se budou umět uplatnit na pracovním trhu. Přinesou Česku každý rok desítky miliard korun navíc do státního rozpočtu.

Platnou součástí naší společnosti jsou špičkoví programátoři i řemeslníci. Každý by měl být hrdý na to, co dělá. Podpoříme obyčejné školy a také učňovské, řemeslné a technické vzdělávání. Nadaným dětem dáme šanci využít svůj potenciál. Vrátime učitelské povolání mezi ty nejprestižnější a podpoříme učitele, aby byli dětem i rodičům ve vzdělávání partnery. Ředitelům nabídneme administrativní i pedagogickou podporu a omezíme papírování. Chceme školy, které naučí děti s radostí se učit, spolupracovat a připravit se na svět, který je čeká.

- Podpoříme právo všech dětí na dobré vzdělávání. Ekonomická nebo složitá rodinná situace nesmí vést k tomu, že se děti nemohou rozvíjet podle svých schopností. Stejně tak nekvalitní vzdělávání už nesmí být důvodem, proč rodiny opouštějí některé regiony.
- Zaměříme se na zlepšení kvality druhého stupně základních škol, aby děti s lepšími výsledky automaticky neodcházely na školy elitní.
- Budeme účinně podporovat nadané žáky a studenty, kteří v budoucnu obstojí v největší mezinárodní konkurenci.

- Podpoříme jazykovou výuku na základních školách, aby děti z devátých tříd odcházely jazykově vybavené.
- Ředitelům škol dáme možnost zaměstnávat dobré a kvalifikované učitele za mzdu, která bude na místním trhu nadprůměrná. Není možné, aby učitelé v místech s mnohem vyššími životními náklady měli stejné tabulkové platy jako jinde.
- Škola nesmí počítat s tím, že ji rodina bude suplovat. Školy, jejichž žáci nemají vhodné podmínky, musí zajistit, aby vzdělání nezáviselo na domácí přípravě. Nerovnosti se prohlubují tam, kde škola spoléhá, že děti doma s rodiči doženou to, co nestihnou ve škole.
- Umožníme ve školách jednoduché uplatnění „lidí z praxe“. Děti a studenti si odnášejí příliš teorie a málo reálně uplatnitelných znalostí a dovedností.
- Prolomíme rigiditu ministerstva školství a dalších klíčových institucí, která brzdí pozitivní změny ve vzdělávání. Ztencíme povinné osnovy a posílíme svobodu škol a učitelů zvláště směrem k novým výukovým metodám a individualizované výuce.
- Zastavíme narůstání počtu žáků, kteří nedostudují střední školu.
- Vratíme prestiž učňovskému, řemeslnému a technickému vzdělávání. Provedeme revize obsahů vzdělávání v jednotlivých oborech středního vzdělání.
- Znovu založíme střední články řízení ve smyslu metodické podpory pedagogického řízení.
- Zajistíme všem učitelům digitální zařízení pro efektivní práci a také dostupné digitální vzdělávání.
- Podpoříme školy, aby se staly srdcem regionů, kde se odehrává společenský život obcí. Provážeme školy s místními komunitami.
- Podpoříme schopné učitele, kteří děti připraví na skutečný život: jak si spočítat úroky, jak nenaletět šmejdům, jak si rychle najít spolehlivé informace, jak obstát v počítačovém světě.
- Podpoříme multioborové vzdělávání. Více propojíme jednotlivé kompetence a obory, abychom dokázali reagovat na změny na pracovním trhu a vývoj společnosti.
- Zajistíme adekvátní financování základního a aplikovaného výzkumu a podporu spolupráce vědeckých center, univerzit, ústavů aplikovaného výzkumu a firem.

9. Regiony

Země, kde neexistují regiony druhé ani třetí kategorie.

Mezi regiony se neustále zvětšuje ekonomická a sociální propast. V některých částech země je stále těžší najít slušnou práci, lékaře nebo kvalitní školu pro děti. A čím těžší to je, tím víc schopných lidí se stěhuje do větších měst a region se dál propadá. Hlavní rozhodovací procesy jsou dnes od lidí velmi daleko a stát má tendenci stále více moci koncentrovat ve svých rukou. Z nadřazené pozice rozhoduje o tom, co je pro občany a místní společenství nejlepší, ačkoli přesně nezná jejich lokální specifika a potřeby. Obce, které dokáží svůj rozvoj plánovat nejlépe, mají na svůj provoz naopak jen velmi málo volně použitelných prostředků a pro jakýkoli rozvoj jsou nuceny složitě žádat o dotace.

Přestaneme regiony opatrovnícky řídit. Chceme státní správu průhlednější, a tedy i méně zatíženou korupcí. Důležitá rozhodnutí se budou odehrávat blíže lidem. Regiony a obce budou moci lépe řídit a financovat svůj rozvoj podle svých reálných potřeb. Místní přece nejlépe vědí, co potřebují. Úlohou státu bude vytvářet pro obce a regiony dobré prostředí, férově rozdělovat peníze, občas dotačně podporovat dobré trendy, poskytovat organizační podporu, pomáhat s koordinací toho, co by samo o sobě zůstalo příliš lokálně roztržštěné. A také si všimnout historicky znevýhodněných regionů, protože historicky dané nerovnosti nemohou chudší regiony zvrátit vlastními silami. Stav regionů je jedním z hlavních problémů naší země – a může být klíčem k jejímu uzdravení.

- Navrhne změnit systém daní tak, aby byl v mnohem větší míře zacílen na obce a regiony. Takto budou moci obce a regiony vzít svůj rozvoj do vlastních rukou a nespolehat se na opatrovníckou péči státu, která nikdy nebude místním potřebám plně odpovídat.
- Podpoříme změny v rozpočtovém určení daně tak, aby bylo na jednu stranu navázáno na ekonomický výkon obcí a na druhou stranu mohlo solidárně kompenzovat různá strukturální znevýhodnění – například zátěž, kterou danému regionu způsobuje těžba nerostných surovin, těžký průmysl, odliv vzdělaných lidí či sociálně vyloučené lokality.
- Přineseme flexibilnější systém dotací, aby mohly obce nakládat s penězi podle místních potřeb a využít lokální iniciativy a příležitosti.
- Zajistíme jednotný registr dotací s transparentní a přehlednou evidencí všech dotací čerpatelných samosprávami.
- Zavedeme návratové programy motivující lékaře, zubaře, právníky, učitele, úředníky a další vzdělané lidi k návratu do regionu.
- Podpoříme místní občanskou společnost zavedením systému daňových asignací existujících například na Slovensku. Poplatník bude moci 2 % ze zaplacených daní z příjmu odvést na veřejně prospěšné organizace podle svého výběru.

- Budeme podporovat snahu a tvořivost místních komunit, usnadníme jim administrativu, která dnes komplikuje a neúměrně protahuje realizaci řady dobrých nápadů. Podpoříme také spolupráci mezi obcemi v mikroregionech.
- Podpoříme výstavbu obecních nájemních bytů a pomůžeme obcím nastavit pravidla pro spolupráci developerů na budování veřejné infrastruktury obcí.
- Zjednodušíme administrativu pro starosty a samosprávy.
- Propojíme zemi vysokorychlostními tratěmi, které přinesou prosperitu do regionů,lepší mobilitu pracovní síly a udělají z Česka skutečnou křižovatku Evropy. Dostavíme ucelený dálniční systém.
- Podpoříme čistou mobilitu v oblasti hromadné dopravy.
- Navážeme na dopravní inženýrská díla, která v Čechách historicky vznikala a na která jsme hrdí. Od techniky našich dědů po spolupráci s univerzitami.

10. Profesionalita

Země, kde se řídí stát jako stát.

Covid nastavil státní správě to nejnaleštěnější zrcadlo. Paralyzované úřady nejsou schopny akce, neumějí pracovat s daty, spolupracovat, srozumitelně komunikovat ani mezi sebou, ani s občany a naplňovat své poslání veřejné služby. Státní správa je dlouhodobě v rozkladu. Digitalizace je prázdnou floskulí a stát si s ní neví rady. Úředníci pracují za mizerných podmínek a ti schopnější houfně se znechucením odcházejí. Současně se posiluje vliv lobbistů a byznysových hráčů, kteří dokonce píšou za vyprázdněná ministerstva zákony. Nebo dokonce připravují na míru šité miliardové tendry na dodávky služeb pro stát. Běžný člověk naopak při vyřizování čehokoliv jen kroutí hlavou nad nesmyslným papírováním. Už příliš dlouho se hazarduje s důvěrou lidí ve stát. Pokřivená optika, že stát je firma, musí skončit.

Budeme řídit stát jako stát. Odřízíme byrokratické překážky a usnadníme komunikaci se státem. Zrychlíme, zlevníme a zefektivníme chod úřadů. Zlepšíme podmínky na úřadech tak, aby mohli úředníci svou práci dělat dobře a s radostí. Chceme, aby lidé neztráceli čas a nervy zařizováním formalit a jednáním s úřady. Občan vyřeší všechno pár kliknutími z mobilu, přes počítač nebo na jedné přepážce s ochotným a profesionálním personálem. Pomůžeme i podnikání. To má žít majitelé a zaměstnance, ne právníky, účetní a auditory. Odstraníme nesmyslné a buzeranční kontroly a zpřehledníme úřední postupy. Vyvedeme Česko konečně z byrokratické minulosti. Občané se stanou váženými zákazníky státu, který jim bude poskytovat vysoce kvalitní služby a podporu.

- Politici musejí jít příkladem. Být vzorem profesionality, odbornosti, transparentnosti, naslouchání, moderní komunikace a digitalizace. Totéž potom mohou žádat od úředníků veřejné správy.
- Zdigitalizujeme veřejnou správu a zrušíme papírování. Neprodleně převedeme veškerou agendu úřadů do striktně digitální podoby. Občan pouze podá žádost. Údaje o něm a ostatní dokumenty, které už stát má, si úřady samy nasdílejí mezi sebou.
- Přednost v digitalizaci budou mít především stavební řízení, daně, živnosti, sociální záležitosti. Zkrátka všechny agendy, které denně využívají statisíce občanů.
- Přístup k vysokorychlostnímu internetovému připojení prosadíme jako zákonem garantované právo.
- Všichni žáci a studenti vysokých škol až do věku 26 let budou mít státem zajištěné vysokorychlostní mobilní datové připojení za nákladovou cenu. V odůvodněných sociálních případech bude možné náklady zcela odpustit a umožnit tak přístup k internetu bez bariér.

- Oživíme a rozšíříme státní internetový portál občana a naučíme občany ho používat. Aby si v něm mohli zaplatit daně, požádat o řidičský průkaz nebo založit firmu. Na jedno kliknutí v mobilu, přes počítač nebo na jedné přepážce s ochotným a profesionálním personálem.
- Používání internetového portálu občana se nebude započítávat do limitu mobilních dat. Každý občan ho bude mít automaticky a zdarma k dispozici ve svém mobilním telefonu.
- Zefektivníme a zrychlíme chod úřadů. Připravíme novelu služebního zákona tak, aby bylo možné zajistit snadnější a rychlejší nabírání schopných lidí zvenku a na druhé straně se rozloučit s úředníky, kteří nedělají svou práci dobře.
- Budeme motivovat schopné úředníky změnou systému odměňování zaměřeného více na profesionalitu a lidský přístup, nejen na odsloužené roky. Zlepšíme podmínky na úřadech tak, aby mohli úředníci svou práci odvádět kvalitně a s radostí.
- U vedoucích pracovníků úřadů zavedeme pravidlo pěti let ve funkci s možnou obhajobou na dalších pět let.
- Připravíme reformu kontrolního systému ve veřejné správě tak, aby skončily duplicitní kontroly a platil princip jedna dotace, jedna kontrola. Cílem je, aby se kontrolní orgány zaměřovaly primárně na kontroly výstupů a cílů projektů, nikoli na splnění formálních náležitostí.
- Uspoříme miliardy omezením vendor lock-in (závislosti na jednom dodavateli) v oblasti IT zakázek na ministerstvech. Provedeme skutečný audit současného stavu, vytvoříme systém, aby se e-government rozvíjel efektivně, ale zároveň hospodárně.
- Budeme aktivně podporovat zapojení občanů do občanské společnosti a oceňovat roli občanské společnosti ve veřejném životě. Podpoříme participativní rozpočty či daňové asignace. Zavedeme povinnost streamovat jednání zastupitelstva.
- Budeme podporovat otevřená státní data, která umožní veřejnou kontrolu a analýzu účelnosti.
- Zasadíme se o co nejpřísnější ochranu i audit osobních a citlivých dat občanů v základních registrech a na úřadech.